

Практична робота 7

ТЕМА: «Харчові ресурси плодових культур».

Мета роботи: Засвоїти систематику, характерні морфологічні особливості та харчові ресурси плодових культур.

Матеріали та обладнання: підручники, електронні інформаційні ресурси, довідники.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

В нашій державі вирощується багато видів плодових культур (близько 40 видів), з різними строками цвітіння і плодоношення, різними характеристиками і якостями, плодами різних кольорів і смаків. В цих продуктах наявні у великій кількості цукри, органічні кислоти, мінеральні солі, вітаміни тощо.

Плоди яблуні, вирощені у Лісостепу України містять 4,5-20% цукрів, груші - 7-12%, вишні - 8-14%, сливи - 9-18%; органічних кислот: яблука - 0,3-1,5%, вишні - 1,5-2,5%. Деякі плодови мають велику кількість білків і жирів. У плодах містяться різноманітні вітаміни - А, С, В1, В2, В6, Р і РР. Наприклад, у плодах чорної смородини є до 350 мг% вітаміну С, в яблуках - 12-27 мг%. Продукти садівництва споживають у свіжому вигляді і використовують як сировину для консервної та кондитерської промисловостей.

Плодові культури поділяють на групи за ботанічними та виробничими ознаками, за типом надземної частини, за тривалістю життя тощо. У плодівництві ботанічний рід, що об'єднує групу близьких між собою видів, називають плодовою культурою.

За ботанічними особливостями плодови культури поділяють на такі групи:

- 1) зерніаткові (яблуня, груша, айва, горобина);
- 2) кісточкові (вишня, черешня, слива, абрикос, персик, алича);
- 3) горіхоплідні (волоський горіх, ліщина, фундук);
- 4) виноградні (виноград);

5) екзотичні цитрусові (ківі, лимон, апельсин, грейпфрут, мандарин).

ХІД РОБОТИ

Завдання 1. Надайте характеристику плодових культур перелічених у класифікації, їх значення, поширення, використання, площі, урожайність, хімічний склад тощо.

Завдання 2. Опишіть харчові ресурси плодових культур у таблиці 1:

Зміст звіту. Результати виконання завдань

Таблиця 1

Характеристика харчових ресурсів плодових культур

Культура плодова	Урожайність, т/га	Вид харчової продукції		Різновидності страв
		первинна	після переробки	

Контрольні питання

1. Які ви знаєте плодові культури?
2. Назвіть основні біологічні особливості плодових культур.
3. Яка коренева система плодових культур?
4. Які типи листків плодових?
5. Які вам відомі харчові ресурси плодових культур?

Рекомендована література

Основна література

1. Субтропічні і рідкісні плодоовочеві рослини: навч. посіб. С.А. Вдовенко, І.Л. Гаврись, О.О. Полутін. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 252 с.
2. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. Львів: НВФ «Українські технології». 2020. 806 с.
3. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. Львів: НВФ «Українські технології». 2020. 806 с.
4. Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А. та ін. Рослинництво з основами кормовиробництва та агрометеорології: підручник. Київ: Прінтеко, 2023. Ч. 1. 610 с.
5. Інтегрований захист рослин: навч. посіб. / Писаренко В.М., Піщаленко М.А., Поспелова Г.Д., Горб О.О., Коваленко Н.П., Шерстюк О.Л. Полтава, 2020. 245 с.
6. Kliuchevych M., Stoliar S. Fundamentals of innovative research methodology with fundamentals of intellectual property. Moderní aspekty vědy : XV. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika : Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. P. 420–434.
7. Polovyi V.M., Yashchenko L.A. Optimization of growing conditions for winter wheat on sod-podzolis soil by the fertilization and melioration in Western Polissia of Ukraine/Achievements of Ukraine and the EU in ecology, biology, chemistry, geography and agricultural sciences. Riga, Latvia: "Baltija Publishing" 2021. P. 90-108.

Допоміжна література

1. Барабаш О.Ю. Технологія вирощування овочів і плодів. К.: Вища школа, 1993. 324 с.
2. Підберезький В.Г. Плодоовочівництво: Навчальний посібник. К.: 2007. 304 с.
3. Гонтар В.Т. Плодівництво. Практикум. К.: Вища школа, 2013. 244 с.
4. Грицаєнко А.О. Плодівництво. К.: Урожай, 2000. 432 с.
5. Кондратенко П. В. Адаптація яблуні в Україні. Київ: Інститут садівництва, 2001. 192 с.
6. Меженський В. М., Меженська Л. О. Систематика і класифікація плодових культур, Київ: Ліра-К, 2019. 8 с.
7. Барабаш О. Ю., Федоренко В. С., Гапоненко Б. К. та ін. Овочівництво і плодівництво. 1987. К. Наукова думка. 321 с.

8. Система точного землеробства: підручник /Л. В. Аніскевич, Д. Г. Войтюк, Ф. М. Захарін, С. О. Пономаренко; за ред. Л. В. Аніскевича. К. : НУБіП України, 2018. 566 с.

9. Довідник із захисту рослин /Л.І. Бублик, Г.І. Васечко, В.П. Васильєв та ін. За ред. М.П. Лісового, К.: Урожай, 1999. – 744с.

10. Журнали: Пропозиція, Агроном, Зерно, Цукрові буряки, Аграрная наука, Карантин і захист рослин, Новини захисту рослин, Вісник аграрної науки, Агрокомпас.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національний стандарт України. Чинний від 01.07.2010 р.
2. Офіційний портал Верховної ради URL: <http://rada.gov.ua>
3. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. URL: <https://minagro.gov.ua>
4. Іламі Ясна. Соціальні мережі для науковців [Електронний ресурс] / Іламі Ясна. – Режим доступу: <http://studway.com.ua/socmerezhi-dlya-naukovciv/>
5. Сайт аграрного сектору України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agroua.net>
6. Виробництво основних сільськогосподарських культур у світі. Food and agriculture organization of the United Nations. FAO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://faostat.fao.org/site/636/default.aspx#ancor>